

WELSTANDS- en MONUMENTENCOMMISSIE GEMEENTE DORDRECHT

Secretariaat:
Stadsontwikkeling – Vakteam Stedenbouw
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT
Bezoekadres Spuiboulevard 300
E-mail: secretariaatWMC@dordrecht.nl

Verslag Welstands- en Monumentencommissie 28 september 2020

Aanvang: 14.15 u. – 18.55 u.
Locatie: Via Microsoft Teams i.v.m. maatregelen Coronavirus
Aanwezig: Mevr. E. Marcusse (voorzitter), dhr. J. Nauta, dhr. Van der Spuij, mevr. I. de Visser,
dhr. P. Verstraten, dhr. D. Smit (secretaris)

Nr.		Advies
1.	Besloten (1)	
2.	Engelenburgerbrug RM (JK), omschrijving: vervangen middenpijler en versterken landhoofd aan de Houstuinen Wabo aanvraag, 1e behandeling Gebiedstype: Historische binnenstad Welstandsniveau: Intensief Mevrouw Katsman (vakteam Erfgoed) licht het plan toe. Aanvankelijk was het idee om de middenpijler te herstellen en de kelder te restaureren; dit was de aanleiding om twee aanvragen in te dienen. Na (uitgebreid) onderzoek bleek herstel c.q. restauratie echter niet mogelijk, wat leidde tot het nu aan de commissie voorgelegde plan. Dhr. Vet (projectleider) licht toe dat een en ander te maken heeft met de constructieve eisen en het gebruik van de brug. <i>Reactie commissie</i> De commissie heeft met pijn in het hart kennis genomen van het plan. De commissie onderschrijft dat er uitvoerig onderzoek is gedaan, maar dit heeft niettemin geresulteerd in een plan waarbij voornamelijk sprake is van vernieuwing van de brug, een omgang met een Rijksmonument die niet wenselijk is. Gezien de omstandigheden is de commissie desalniettemin akkoord, met als voorwaarde dat het natuursteen niet wordt verzaagd.	Positief met voorwaarde
3.	Engelenburgerbrug RM (JK), omschrijving: vervangen basculekelder en restaureren brugdelen en renoveren bewegingssysteem Wabo aanvraag, 1e behandeling Gebiedstype: Historische binnenstad Welstandsniveau: Intensief	Positief met voorwaarde

	<p>Mevrouw Katsman (vakteam Erfgoed) licht het plan toe. Aanvankelijk was het idee om de middenpijler te herstellen en de kelder te restaureren; dit was de aanleiding om twee aanvragen in te dienen.</p> <p>Na (uitgebreid) onderzoek bleek herstel c.q. restauratie echter niet mogelijk, wat leidde tot het nu aan de commissie voorgelegde plan.</p> <p>Dhr. Vet (projectleider) licht toe dat een en ander te maken heeft met de constructieve eisen en het gebruik van de brug.</p> <p><i>Reactie commissie</i></p> <p>De commissie heeft met pijn in het hart kennis genomen van het plan. De commissie onderschrijft dat er uitvoerig onderzoek is gedaan, maar dit heeft niettemin geresulteerd in een plan waarbij voornamelijk sprake is van vernieuwing van de brug, een omgang met een Rijksmonument die niet wenselijk is. Gezien de omstandigheden is de commissie desalniettemin akkoord, met als voorwaarde dat alle verbindingen die in het zicht komen (ook in geopende toestand) moeten worden geklonken (voorwaarde).</p>	
4.	<p>Amstelwijck kavel E1 Omschrijving: bedrijfsgebouw Architect: BIAS Vooroverleg, 1e behandeling</p> <p>Gebiedstype: Ontwikkelgebieden Welstandsniveau: Ontwikkeling Beeldkwaliteitplan Amstelwijck</p> <p>(Niet behandeld op verzoek van de aanvrager / architect)</p>	-
5.	<p>Laan van Europa 1600 Omschrijving: uitbreiding hotel Architect: dhr. Algra, Algra & Marechal Architecten Wabo aanvraag, 1e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg)</p> <p>Gebiedstype: Ontwikkelgebieden Welstandsniveau: Ontwikkeling</p> <p>Dhr. Algra (architect) licht het plan toe. Het betreft de uitbreiding van het hotel. De hoofdtoegang is via het bestaande hotel, op de eerste verdieping. Ten opzichte van het als vooroverleg aan de commissie voorgelegde plan is er een rokersruimte toegevoegd en is er een dakopstand gemaakt ten behoeve van het wegnemen van het zicht op de installaties.</p> <p><i>Reactie commissie</i></p> <p>De aanvraag betreft een verdere uitwerking van het eerder als vooroverleg aan de commissie voorgelegde plan. De destijds door de commissie gemaakte opmerkingen zijn in het plan verwerkt: het plan is akkoord. De commissie vraagt aandacht voor de positionering van de rokersruimte ten opzichte van de hotelkamers, gelet op de mogelijk overlast die dit geeft.</p> <p>De commissie vraagt aandacht voor de stedenbouwkundige / landschappelijke inpassing en vraagt de architect / aanvrager om hierover contact op te nemen met de stedenbouwkundige. Wat betreft het ontwerp hiervan, en aspecten als het groene karakter van de buitenruimte, klimaatadaptie en verlichting, ziet de commissie hier kansen voor verbetering.</p>	Positief met aandachtspunt
6.	<p>Laan van Barcelona ong Omschrijving: nieuwbouw longstay appartementen Architect: dhr. Algra, Algra & Marechal Architecten Wabo aanvraag, 1e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg)</p>	Positief met aandachtspunt

	<p>Gebiedstype: Ontwikkelgebieden Welstandsniveau: Ontwikkeling</p> <p>Dhr. Algra (architect) licht het plan toe. Het betreft een vrijstaand gebouw. Het ontwerp is aangepast naar aanleiding van de eerder door de commissie gemaakte opmerkingen. De luifels zitten nu op gelijke hoogte in de gevel, en de insnede van de gevel (grote balkon) is behouden gebleven.</p> <p><i>Reactie commissie</i> De aanvraag betreft een verdere uitwerking van het eerder als vooroverleg aan de commissie voorgelegde plan. De destijds door de commissie gemaakte opmerkingen zijn in het plan verwerkt: het plan is akkoord.</p> <p>De commissie vraagt aandacht voor de stedenbouwkundige / landschappelijke inpassing en vraagt de architect / aanvrager om hierover contact op te nemen met de stedenbouwkundige. Wat betreft het ontwerp hiervan, en aspecten als het groene karakter van de buitenruimte, klimaatadaptie en verlichting, ziet de commissie hier kansen voor verbetering.</p>	
7.	<p>Vest 72 RM (WM) omschrijving: verbouwing Vooroverleg, 1e behandeling</p> <p>Gebiedstype: Historische binnenstad Welstandsniveau: Intensief</p> <p>Mevrouw Meulenkamp (vakteam Erfgoed) licht het plan toe.</p> <p>De aanvrager en de bouwkundig adviseur hebben de vergadering via MS Teams bijgewoond en het plan toegelicht. In het ontwerp is zoveel mogelijk rekening gehouden met het behoud van monumentale waarden.</p> <p><i>Reactie commissie</i> De commissie vindt het op hoofdlijnen een sympathiek plan. Damp open isoleren met vlas is een interessante methode. Omdat het een gestucte gevel betreft, vraagt de commissie in het bijzonder om een en ander bouwfysische uit te zoeken in verband met het behoud van monumentale waarden. <i>(de bouwkundig adviseur geeft aan dat dat hier al overleg over is geweest met de leverancier)</i> De commissie vraagt aandacht voor het in de bestaande constructie inkassen van het souterrain. De aanpassing van de constructie mag geen gevolgen hebben voor het behoud van monumentale waarden. Ten aanzien van het isoleren van het dak geeft de commissie als aanbeveling mee om te bekijken of het mogelijk om aan de buitenzijde te isoleren. De getoonde ventilatieroosters dienen ingefreest te worden. Kan dit in de bestaande kozijnen (in situ)? Wat is de historische waarde van de bestaande vensters? Dit blijkt niet helder uit het rapport. De dakramen naast de dakkapel zijn nogal groot en storend in het beeld. De commissie vraagt om dit aan te passen. De commissie vraagt de bouwkundig adviseur om nog eens naar het ontwerp van het raam in het appartement in het souterrain te kijken. Door het raam iets groter te maken is vanaf de buitenzijde alleen glas waarneembaar als nieuwe toevoeging. Onder de te behouden ornamentrand stopt een voorzetwand die wordt afgesloten met een ornament. Dit concurrereert met elkaar; de commissie vraagt om hier nog eens naar te kijken. De commissie vraagt aandacht voor de mogelijke bouwhistorische waarde van het stucplafond op zolder. Dit blijft nog niet uit het rapport. Tenslotte vraagt de commissie aandacht voor de nadere uitwerkingen van leidingen / installaties (niet door monumentale plafonds) en brandveiligheid</p>	<p>Aanhouden (positief op hoofdlijnen)</p>

	<p>(aandachtspunt: behoud deuren), in relatie tot het behoud van monumentale waarden. Het is raadzaam een en ander ruim van tevoren uit te zoeken.</p> <p>De voorgestelde verkaveling van het pand is op zichzelf niet onlogisch, maar de onderlinge positionering van ruimtes vraagt om een nadere toelichting, zowel wat betreft de gevolgen die dit heeft voor het leidingverloop als voor eventuele overlast tussen de appartementen onderling.</p> <p>Conclusie: de commissie is op hoofdlijnen positief over het plan, en ziet een conform de bovenstaande opmerkingen aangepast plan graag als vooroverleg terug. De commissie houdt het plan aan.</p>	
8.	Besloten (2)	
9.	<p>Overkampweg 115 Omschrijving: woningbouw Architect: Stijl architectuur, dhr. Dekker Vooroverleg, 2^e behandeling</p> <p>Gebiedstype: Ontwikkelgebieden Welstandsniveau: Ontwikkeling Beeldkwaliteitplan Gezondheidspark</p> <p>Dhr. Van der Stel (stedenbouwkundige) geeft een korte inleiding. Het nu voorgelegde plan is in onderlinge afstemming ontwikkeld, en past binnen de gemaakte afspraken en randvoorwaarden. Als aandachtspunt wordt de entree benoemd (nadrukkelijkheid, vindbaarheid) en dat de vormgeving van de galerijen afbreuk doet aan de woonkwaliteit van het hof.</p> <p>Dhr. Dekker (architect) licht het plan toe. De entree is in het volume van het woongebouw opgenomen, heeft meer plastic gekregen en wordt bendrukt door een luifel. Het hier als het ware 'iets door laten schieten' van de donkere baksteen in de gevel benadrukt dit nog meer. Twee appartementen ter plaatse van het parkeren geven de gevel aan deze zijde meer levendigheid. Aan het ontwerp van de hoek is meer aandacht besteed. Ter plaatse van de erfgrans met het ziekenhuis is het gebouw iets terug gelegd; dit wordt nog met hen afgestemd.</p> <p>Balkons zijn nu in pandig in het volume opgenomen en steken niet meer uit. De plint wordt doorgetrokken. De opening van het volume met het gemeenschappelijke dakterras wordt als het ware ingeleid door de balkons op de hoek. Het parkeren heeft een groen dak gekregen, dat met een lichtstrook van 1 meter is losgehouden van de gevel (strijklicht langs de gevel).</p> <p><i>Reactie commissie</i> De commissie is blij met de gemaakte wijzigingen. Het laten doorlopen van de borstwering zorgt voor een goede balans in het gevelbeeld. Als aandachtspunt benoemt de commissie de nadere uitwerking en uitvoering van de groene daken. Het zal lonen om hier wat extra capaciteit in te bouwen, zodat er ook echt wat kan groeien. De vormgeving en het goed benutten van de dakvlakken als groene vijfde gevel, kan ook veel opleveren in het kader van duurzaamheid en milieu. De commissie benadrukt voorts het belang van de bemonstering van de getoonde materialen.</p> <p>De commissie vraagt de architect om nog eens te kijken naar het ontwerp van de entree in relatie tot het woongebouw en de parkeergarage. Het wordt nu aan elkaar vast gemaakt, maar een knip tussen het woongebouw en de parkeergarage vindt de commissie hier beter voorstelbaar; het gaat immers om twee gebouwen. Hierin ligt ook een kans om positie van de entree te</p>	Positief, met opmerkingen

	<p>verduidelijken. De commissie benadrukt het belang van het ontwerp van de entree voor bewoners en bezoekers, en het belang van de entree als ontwerppgave: een gebouw als dit verdient een goede entree.</p> <p>De vormgeving van het gat / de opening in het volume is verbeterd ten opzichte van het eerdere ontwerp, maar het valt de commissie op dat er nu een wel erg grote overspanning wordt voorgesteld (<i>de architect geeft aan dat er twee kolommen komen van 100 mm in diameter, dat het in hout en staal zal worden uitgevoerd en dat de galerijvloer ca. 20 cm dik wordt</i>). De commissie vraagt de architect om na te denken over de positie en de architectonische betekenis van de benodigde kolommen, en over het ontwerp van de galerijen, het 'gat' en de daktuin (en de onderlinge relatie daar tussen). Het toepassen van kolommen kan immers een verbijzondering zijn van de open ruimte en de daktuin, het kan de lange lijn van de galerij breken en het kan zorgen voor enige geleiding. Dit is wenselijk omdat het de (woon)kwaliteit van het hof verbetert. Dit is ook een ontwerpogave.</p> <p>Conclusie: de commissie adviseert positief en ziet het plan graag als Wabo aanvraag terug, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.</p>	
10.	<p>Nieuwe Haven 23-24 GM (WM) omschrijving: verbouwing Architect: Stijl architectuur, dhr. Dekker Wabo aanvraag, 1e behandeling</p> <p>Gebiedstype: Historische binnenstad Welstandsniveau: Intensief</p> <p>Mevr. Meulenkamp (vakteam Erfgoed) licht het plan toe. De werkzaamheden zijn reeds uitgevoerd en zijn op hoofdlijnen voorstelbaar met enkele kanttekeningen. Dhr. Dekker (architect) licht het plan toe. Er worden een aantal doorbraken voorgesteld. De dakopbouw wordt aangepast, maar deze heeft geen monumentale waarde.</p> <p><i>Reactie commissie</i> De commissie onderschrijft het advies van het vakteam Erfgoed en verwijst volledigheidshalve naar de hierin gemaakte opmerkingen. De commissie vraagt om na te gaan of er in de wc's nog een originele vloer aanwezig is. Uit detail 11 blijkt niet duidelijk of er iets wordt weggehaald, is dit een natuurstenen afdekrand? De verhoogde lichtschachten aan de achterzijde zijn een wezensvreemd element bij dit monument. De verbetering van de kwaliteit van de onderliggende ruimtes als gevolg van de ingreep is beperkt: de ingreep is te groot in relatie tot het ermee bereikte resultaat. Dit is niet akkoord. Het aanpassen van de dakopbouw is op zichzelf beschouwd voorstelbaar omdat hier geen monumentale waarden verloren gaan, maar het hierbij gebruiken van materialen als trespa of keralit is niet akkoord. Hier moet een beter bij het monument passend, hoogwaardiger materiaal worden toegepast.</p> <p>De commissie houdt het plan aan en ziet een hierop aangepast plan graag in de kleine commissie terug.</p>	Aanhouden
11.	<p>Zuidendijk 308b Omschrijving: woning Architect: Stijl architectuur, dhr. Dekker Vooroverleg, 1e behandeling</p> <p>Gebiedstype: Dijklinten Welstandsniveau: Regulier</p>	Positief, met opmerkingen / aanbevelingen

	<p>Dhr. Dekker (architect) licht het plan toe. De nieuwe woning wordt los gehouden van de nabijgelegen schuur. Omdat het een relatief kleine woning is, wordt ook een aanbouw gemaakt.</p> <p>Aan de voorzijde krijgt de woning een op het zuiden gerichte tuin. Aan achterzijde (ook op de aanbouw) wordt een terras gemaakt, dat is gericht op het uitzicht.</p> <p><i>Reactie commissie</i></p> <p>De commissie vindt het op hoofdlijnen een sympathiek plan. De architectonische vormgeving van de woning als een archetypisch dijkhuisje voegt zich goed en vanzelfsprekend in deze omgeving.</p> <p>Idealiter zou de aanbouw niet worden gemaakt om dit ontwerpidee optimaal tot zijn recht te laten komen, maar de commissie begrijpt de achtergrond hiervan.</p> <p>De commissie merkt op dat er, zeker gezien de beperkte omvang van de woning, veel gebeurd: een groot materialenpalet, de inzet van een dikke dakrand, etc. Door de hoeveelheid materialen en ontwerpmiddelen te reduceren c.q. door verschil te maken tussen de hoofdvorm en aanbouw (in relatie tot de vormgeving van de taludmuur), zal het plan aan kracht en helderheid winnen. De commissie vraagt aandacht voor de 'dakkapel' aan de voorzijde: deze concurreert met / overheerst de voordeur in de zijgevel.</p> <p>De commissie geeft als aanbeveling mee om de trap aan de zijkant van de woning niet direct tegen de woning aan te leggen. Dit versterkt het ontwerpidee: het huisje blijft dan het huisje. Tenslotte wordt als aanbeveling meegegeven de trap aan de achterzijde te integreren in het volume van de aanbouw. Zodoende blijft er ook meer tuin over.</p> <p>Conclusie: de commissie adviseert op hoofdlijnen positief en ziet het plan graag als Wabo aanvraag terug, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.</p>	
12.	Rondvraag	